

Голас Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ
І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ З СУАІЧЫННІКАМІ

№ 22 (707)

Сакавік 1963 г.

Год выдання 9-ы

ДЗЕЙНІЧАЦЬ, КАБ ВЫРАТАВАЦЬ СВЕТ

ДАКУМЕНТЫ ПАСЯДЖЭННЯ ПРЭЗІДУМА СУСВЕТНАГА САВЕТА МІРУ

ЗВАРОТ ДА НАРОДАЎ ЕЎРОПЫ

У шведскім горадзе Мальме адбылося пасяджэнне прэзідыума Сусветнага Савета Міру. Былі заслушаны і абмеркаваны даклады прэзідэнта - выканаўцы Сусветнага Савета Міру Дж. Бэрнала аб еўрапейскай бяспецы і германскім пытанні і А. Е. Карнейчуна аб сусветнай кампаніі за ўсеагульнае раззбраенне і мір. Мы друкуем два дакументы, прынятыя прэзідыумам Сусветнага Савета Міру.

Народы Еўропы павінны зразумець, што пагроза тэрмаядзернай вайны цяпер сур'езная як ніколі. Ваенны саюз дэ Голя і Адэнаўэра, стварэнне многабаковых атамных сіл НАТО, замежныя ядзерныя базы ў раёне Еўропы і падводныя лодкі і надводныя караблі, узброеныя ракетамі «Паларыс», у Паўночным моры, Атлантыцы і Міжземным моры ўзмацняюць гэтую небяспеку. Адначасова з'яўляецца і выклікае новую трывогу воль Бон — Парыж — Мадрыд. Гэтыя падзеі аднаўляюць здань

змрочных гадоў, якія перажыла Еўропа ў мінулым. Дзіўна, што ўрокі мінулага так лёгка маглі быць забыты. Ваенныя палажэнні франка-заходнегерманскага пакту дазваляюць бундэсверу набыць ядзерную зброю. Ядзерная зброя ў руках былых нацысцкіх генералаў паставіць свет у залежнасць ад любой правакацыі.

У гэтых абставінах усе народы і не ў апошнюю чаргу народы Германіі і Францыі павінны адчуваць глыбокі непакой. Гэтыя новыя ваенныя меры, а таксама палітычныя праблемы, якія застаюцца нявырашанымі воль ужо 18 год, робяць неабходным, каб усе народы самым энергічным чынам дабіваліся прыняцця іх урадамі наступных паправаў.

Стварэнне ў цэнтры Еўропы шырокай зоны, у якой не будзе ядзернай зброі, а ўзбраенні будуць абмежаваны.

Ліквідацыя ўсіх замежных ядзерных баз у раёне Еўропы. Заключэнне міжнароднага дагавору для ўрэгулявання ўсіх праблем, якія засталіся ў Еўропе ад другой сусветнай вайны.

Прызнанне ўсімі краінамі існавання дзвюх германскіх дзяржаў і іх цяперашніх граніц.

Вырашэнне праблемы Заходняга Берліна такім чынам, каб гэты горад перастаў быць цэнтрам халоднай вайны, пры забеспячэнні інтарэсаў і правоў яго грамадзян і гарантыі яго неабмежаваных сувязей з усімі іншымі краінамі.

Гэтыя прапановы маюць жыццёва важнае значэнне для ўсіх краін Еўропы. Небяспека ўзмацняецца з кожным днём. Народы павінны дзейнічаць, каб выратаваць Еўропу і чалавецтва.

ПРЭЗІДУМ СУСВЕТНАГА
САВЕТА МІРУ.

[Заканчэнне на 2-й стар.]

На гродзенскіх шляхах...

АБМЕН ПІСЬМАМІ ПАМІЖ ЦК КПСС І ЦК КПК

21 лютага 1963 года Цэнтральны Камітэт КПСС накіраваў Цэнтральнаму Камітэту камуністычнай партыі Кітая пісьмо, у якім выказаў свае меркаванні аб неабходнасці прадыянаць сумесныя намаганні братніх партый у мэтах умацавання адзінства сусветнага камуністычнага руху. У гэтым пісьме ЦК КПСС яшчэ раз пацвердзіў пазіцыю нашай партыі, якую

выклаў Першы сакратар ЦК КПСС М. С. Хрушчоў на VI з'ездзе САПГ аб спыненні палемікі паміж камуністычнымі партыямі, і ўнёс прапанову аб правядзенні двухбаковых сустрэч прадстаўнікоў КПСС з прадстаўніцамі КПК і іншых братніх партый для абмеркавання важнейшых пытанняў сусветнага камуністычнага руху.

У сувязі з гэтым пісьмом Старшыня ЦК Камуністычнай партыі Кітая Мао Цзэдун прыняў савецкага пасла ў КНР С. В. Чырвоненку і меў з ім гутарку.

9 сакавіка генеральны сакратар ЦК КПК Дэн Сяупін прыняў савецкага пасла і ўручыў яму адказ ЦК КПК на пісьмо Цэнтральнага Камітэта КПСС.

У пісьмах Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Кітая выказана неабходнасць правядзення двухбаковай сустрэчы прадстаўнікоў КПСС і КПК.

ЯШЧЭ АДЗІН СКАРБ

МІНСК. Яшчэ адзін скарб зямлі адкрылі спецыялісты Белгалоўгеалогіі. У Касцюковіцкім раёне выяўлена месцанароджэнне трэпелу — каштоўнай сілікатна-карбанатнай пароды.

Трэпел выкарыстоўваецца ў цэментавай, нафтаперапрацоўчай, харчовай прамысловасці і радзе іншых галін народнай гаспадаркі для гукавой і цеплавой ізаляцыі, фільтравання, шліфавання, ужываецца як паглынальнік адсарбент і будаўнічы матэрыял.

Магутнасць пласта на Касцюковіцкім месцанароджэнні — 10—15 метраў, што дазваляе арганізаваць прамысловую распрацоўку трэпелу. Паводле падлікаў запасы тут складаюць 50 мільёнаў тон.

Ядзерны грыб над Сахарай?

Над пяскамі Сахары зноў збіраюцца навальнічныя хмары. У канцы мінулага года французскі міністр узброеных сіл Месмер заявіў, што Францыя намерваецца правесці ў 1963 годзе чарговыя ядзерныя выпрабаванні ў Сахарах, а днямі алжырскі друк паведаміў: Францыя ўжо гатова да гэтых выпрабаванняў. У якасці палігона выбраны горы Хогар.

Першыя ядзерныя выбухі былі праведзены Францыяй тады, калі Алжыр быў яе калоніяй. Сягоння Алжыр — незалежная дзяржава, а ААН выказалася за ператварэнне Афрыкі ў бязатамную зону. Хоць паводле звязаных пагадненняў французскія атамныя палігоны і ваенныя базы на тэрыторыі Алжыра застаюцца за Францыяй на працягу пяці год, але і ў звязаных пагадненнях нічога не гаворыцца аб правядзенні там атамных выпрабаванняў.

Вядома, што Францыя затраціла на абсталяванне атамных палігонаў у Алжыры і падрыхтоўку выпрабаванняў больш 130 мільярдаў франкаў. Падумаць толькі, якія выгады атрымалі б народы ўчарашніх французскіх калоній, калі б гэтыя грошы былі затрачаны на павышэнне іх дабрабыту. Але ў тым і справа, што ў Парыжы думалі зусім не аб гэтым.

Марыяна:

— У гэтай «галоўцы» няма ні атамна здаровага сэнсу!

«Ліберасэн». Парыж.

КАТ АРЫШТАВАНЫ

У заходнегерманскім горадзе Кобленцы аднавіўся суд над былым гестапаўскім катом Хойзерам і яго саўдзейнікамі, якія зрабілі жаклівыя злачынствы на тэрыторыі Беларусі.

У якасці сведкі на судзе даваў паказанні былы штурмбанфюрэр СС і намеснік камандзіра службы СД ў Мінску Рэйнхард Брэдэр. Гэты за-

бойца асабіста кіраваў масавымі расстрэламі мірных савецкіх грамадзян. Цяпер ён усяляк адпіраецца, спрабуючы пазбегнуць адказнасці за злачынствы. Аднак дакументы лепш за ўсё паказваюць сапраўднае аблічча ката. Злачынствы Брэдэра настолькі жудасныя, што пасля пакарання сведак, ён быў арыштаваны. Супраць яго пачалося следства.

МАШЫНЫ КАМУНІЗМА

На нашых вачах знікаюць межы паміж працай разумовай і фізічнай, працай рабочага і хлебараба. Генеральны дваццацігадовы план будаўніцтва матэрыяльнай базы камунізму у нашай краіне прадугледжвае комплексную механізацыю ўсіх сельскагаспадарчых працэсаў. На гэтым шляху паўстае нямаля складаных праблем. Арыгінальнае вырашэнне некаторых з іх прапануе Інстытут механізацыі і электрыфікацыі сельскай гаспадаркі нечарназёмнай зоны СССР, які знаходзіцца ў Мінску. Рэдакцыя папрасіла расказаць аб гэтым лаўрэата Ленінскай прэміі дырэктара Інстытута Міхаіла Яфрэмавіча Мацапуру. Ніжэй друкуюцца інтэрв'ю з акадэмікам М. Я. Мацапурам.

Як будзе ажыццяўляцца комплексная механізацыя сельскай гаспадаркі рэспублікі і які ўклад уносіць у гэту справу калектыву інстытута?

Калгасы і саўгасы рэспублікі маюць ужо немалы машына-трактарны парк, якім можна механізаваць большасць работ на палях, таках і фермах. Прыкладна к 1965 году мяркуецца ажыццявіць поўную механізацыю сельскагаспадарчых работ у Беларусі. Для гэтага неабходна не толькі ўкараніць у вытворчасць рад новых машын, але і значна павялічыць выпуск ужо асвоеных. Комплексная механізацыя патрабуе вырашэння і многіх новых праблем. Працуючы над імі, калектыву інстытута стварыў комплекс машын для асушэння забалочаных зямель. Ён складаецца больш чым з 30 машын і прайшоў ужо міжнародныя выпрабаванні.

У мінулым годзе дзяржаўнай камісіяй прыняты комплекс машын для асваення зямель, якія зараслі хмызняком. Прынята таксама распрацаваная інстытутам сістэма машын для здабычы, прыгатавання і ўнясення мясцовых угнаенняў. Ва ўмовах нашых падзолістых глеб механізацыя гэтага працэса мае вялікае значэнне.

Сёлета аддзелы інстытута прапануюць на разгляд дзяржаўнай камісіі рад новых, даволі цікавых сістэм. Завершана работа па стварэнню комплексных машын для поўнай механізацыі ферм буйнай рагатай жывёлы, свінаферм, водазабеспячэння і прыгатавання сярняй муні. Распрацавана новая тэхналогія і комплекс машын для раздзельнай уборкі збожжавых у нашых умовах. Для раёнаў з вялікай вільготнасцю мы прапануем раздзельную ўборку ў расціл. Інстытут прапануе таксама комплекс машын для ўборкі тэхнічных культур, паляшэння лугоў і пашы. Укараненне ўсіх гэтых машын дазволіць у бліжэйшыя гады ў вялікай ступені механізаваць сельскагаспадарчыя работы.

Як ідзе ўкараненне распрацаваных інстытутам машын у калгасах і саўгасах рэспублікі?

Усе выпрабаванні новых машын інстытут праводзіць на палях і жывёлагадоўчых фермах калгасаў і саўгасаў. Так, распрацоўваў калектыву інстытута сістэму машын для механізацыі свінагадоўчых ферм і паралельна праводзілася механізацыя свінагадоўчай фермы саўгаса «Волма». Тое ж самае было, калі распрацоўвалася і сістэма машын для комплекснай механізацыі ферм буйнай рагатай жывёлы. Практычны экзамен гэтыя машыны трымалі ўжо ў калгасе імя Дзяржынскага Дзяржынскага раёна. Шмат ферм з дапамогай інстытута механізавана ў Нясвіжскім раёне.

Праверку кругласутачнага выкарыстання трактараў інстытут праводзіў у калгасе імя Фалько Дзяржынскага раёна. Там на практыцы мы пераканаліся, што работа машын па новаму графіку навысіла механізацыю працэсаў палыводства ў сярэднім на 25 працэнтаў, а на ўборцы сіласных культур за адзін год — з 50 да 100 працэнтаў.

ДЗЕЙНІЧАЦЬ, КАБ ВЫРАТАВАЦЬ СВЕТ

(Пачатак на 1-й стар.)

Мы звяртаемся да ўсіх міралюбівых мужчын і жанчын, да ўсіх рухаў і арганізацый, якія змагаюцца за мір, з заклікам правесці ў будучыя месяцы адначасова ва ўсіх краінах свету шырокую кампанію дзеянняў у абарону міру.

Хоць Камітэт па раззбраенні ўсё яшчэ засядае ў Жэневе і хоць у многіх колах на словах прызнаюць неабходнасць мірных урэгуляванняў, такая кампанія неабходна, бо ваенныя бюджэты дасягаюць рэкордна высокіх узроўняў, актыўная падрыхтоўка да вай-

ЗВАРОТ АБ ПРАВЯДЗЕННІ ВЕСНАВОЙ КАМПАНІІ ЗА РАЗЗБРАЕННЕ І МІР

ны ўзмацняецца, ад перагавораў адмаўляюцца або іх зацягваюць, небяспека захоўваецца і ўзмацняецца.

Рашэнне аб стварэнні ў НАТО шматбаковых ядзерных сіл прывядзе да распаўсюджвання ракет «Паларыс» па ўсім свеце, што яшчэ больш узмаціць небяспеку вайны. Пентагон адкрыта выступае за так званую «стратэгію напружвання ўдара першым». Саюз паміж дэ Голем і Адэнаўрам і франка-іспанскія ваенныя перагаворы небяспечна ўзмацняюць міжнародную напружанасць. У той жа час актывізуецца ваеннае ўмяшальніцтва ЗША ў Паўднёвым В'етнаме, якое зацягвае жорсткую вайну.

З'яўляецца новая пагроза свабодзе Кубы; спробы падавіць нацыянальны рух і сарваць ажыццяўленне справядлівага імкнення народаў да нацыянальнай незалежнасці распальваюць новыя ачагі вайны. Такое развіццё падзей вядзе свет па шляху да знішчэння. Яно супярэчыць волі народаў. Чалавецтва хоча спынення ядзернага кашмару. Яно жадае мірнага суснавання і спынення расходаў на ўзбраенні.

Вольні паказаў, што ва ўмовах ўзаемнай добрабычлівасці нават самыя цяжкія пытанні можна вырашыць мірным шляхам. Але нельга дасягнуць міру шляхам чакання; ён патрабуе дзеянняў для сцверджання волі народаў — дзеянняў з боку ўсіх.

Каб забяспечыць рашаючы пераход ад палітыкі вайны да палітыкі міру, павінен прагучаць голас усяго чалавецтва. Ёсць многа тэрміновых мер у інтарэсах міру, якія падтрымліваюць арганізацыі і асобныя людзі на ўсім зямным шары,

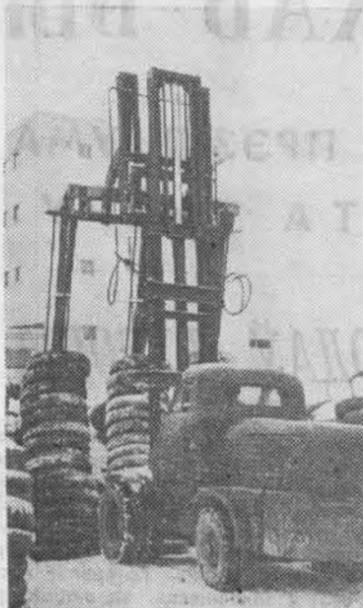
што змагаюцца за мір. Гэта — урэгуляванне ўсіх нявырашаных міжнародных праблем шляхам перагавораў, у прыватнасці германскага пытання аб еўрапейскай бяспецы, паваргі незалежнасці і суверэнітэту ўсіх народаў, заклічэнне пагаднення аб спыненні ўсіх выпрабаванняў ядзернай зброі, стварэнне бяз'ядзернай і дэмілітарызаваных зон, ліквідацыя ўсіх ваенных баз на чужых тэрыторыях ліквідацыя дыскрымінацыйных мер у гандлі і скліканне канферэнцыі па пытаннях міжнароднага гандлю, знішчэнне ядзернай зброі і дасягненне пагаднення аб усеагульным і поўным раззбраенні пад строгім міжнародным кантролем.

Прадстаўнікі 121 краіны ў «Пасланні да народаў свету», якое было прынята ў мінулым годзе на Сусветным кангрэсе за ўсеагульнае раззбраенне і мір, заявілі:

«Калі ўсе мы будзем дзейнічаць і калі ўсе, хто дзейнічае, будуць дзейнічаць дружна, мы зможам пракласці шлях да ажыццяўлення нашай агульнай мэты: да захавання міру».

Сусветны Савет Міру і многія іншыя арганізацыі, якія выступаюць за мір, склалі планы правядзення ў наступныя месяцы паходаў, мітынгаў, дэманстрацый, падачы петыцый і іншых відаў дзейнасці ў падтрымку розных патрабаванняў і аспектаў барацьбы за мір. Мы вітаем усе віды такой дзейнасці, кім бы яна ні арганізавалася, і заклікаем усіх падтрымаць яе, каб такая дзейнасць стала магутнай сілай і зрабіла б вясну 1963 года гістарычным паваротным пунктам у барацьбе за мір.

ПРЭЗІДЫУМ СУСВЕТНАГА
САВЕТА МІРУ.

На Бабруйскім заводзе гумава-тэхнічных вырабаў сканструяваны самаходны вілачны аўтапагрузчык. Ён будзе выкарыстаны на транспартыроўцы і скірдванні аўтатрактарных пакрышак. Ужыванне новай канструкцыі дазволіць прадпрыемству вызваліць 20 грузчыкаў і аўтатранспарт, заняты на перавозцы пакрышак.

Крычаўскі цэментна-шыферны камбінат. Машыніст лістафармавацкай машыны В. Т. Чаусаў (злева) і аператар-валняроўшчык В. Ф. Брычкаў за аглядам шыфера.

ЖАРАБКОВІЧЫ

Жарабковічы — цэнтр калгаса «Беларусь». Гэта адна з буйнейшых гаспадарак у Ляхавіцкім раёне. У вёсцы ёсць сярэдняя і пачатковая школы, у якіх працуюць вопытныя настаўнікі. Колькасць вучняў з кожным годам павялічваецца. З гэтай мэтай у Жарабковічах будуюцца другая школа з адзінаццацігадовым тэрмінам навучання. Многія калгаснікі павышаюць свае

веды ў зоатэхнічных, аграэхнічных і іншых гуртках, якія працуюць у калгасе. На фермах ёсць школа перадавога вопыту. Многія жыхары Жарабковіч вучацца ў вышэйшых і сярэдніх навучальных установах. Напрыклад, Віктар Шагун скончыў Беларускаю сельскагаспадарчую акадэмію і зараз працуе аграномам у родным калгасе. Аляксей Новік пасля педінстытута таксама застаўся працаваць у вёсцы. Браты Леанід і Міхаіл Праневічы, нядаўнія хлебарабы, цяпер студэнты вышэйшых навучальных устаноў. Леанід вучыцца ў Казанскім авіяцыйным інстытуце, а Міхаіл — у медыцынскім.

Н. ДРОБЫШ.

РОЖАНКА

... Рожанка. У нядаўнім мінулым — гэта невялікая вёска, пасярод якой узвышаўся пануры будынак касцёла. Праўда, касцёл стаіць і цяпер, але не ён упрыгожвае Рожанку. Калісьці ў Рожанцы было 420 жыхароў, цяпер — 740. Але галоўныя змяны, вядома, не ў росце насельніцтва.

Цяпер не толькі Рожанка, але і ўсе вёскі Рожанкаўскага сельсавета электрыфікаваны і радыёфікаваны. За апошнія два гады ў Рожанцы пабудаваны камбінат бытавога абслугоўвання, сельмаг, двухпавярховы будынак школы-інтэрната, вучэбны корпус сярэдняй школы, звыш 50 жылых дамоў, пачата будаўніцтва дзіцячых ясляў, тышавой лазні, пашырлася ўчастковая бальніца. Гэта толькі ў Рожанцы. Будаўніцтва вядзецца

і ва ўсіх вёсках, якія ўваходзяць у склад сельсавета.

Хочацца расказаць і пра людзей, пра іх жыццё, быт, культуру. Некалькі гадоў назад на базе трох класаў Рожанкаўскага сельсавета была створана эксперыментальная гаспадарка Гродзенскай абласной сельскагаспадарчай вопытнай станцыі. Тут вырошчваюць новыя гатункі зернявых культур, выпрабавуюць эфектыўнасць розных

угнаенняў, ужываюць новыя метады ўтрымання жывёлы. Добра вядомы ў раёне сваёй працай свінарка эксперыментальнай базы дэпутат раённага Савета Надзежда Байгот, даярка Яніна Ермаловіч і іншыя.

А як змянілася жыццё людзей. Вось, да прыкладу, сям'я Івана Сарока, рабочага эксперыментальнай базы. У яго чатыры сыны. Самы малодшы — Іван служыць у Савецкай Арміі, Віктар скончыў Брэсцкі чыгуначны тэхнікум і цяпер працуе па сваёй спецыяльнасці. Леанід вучыцца ў Гродзенскім педінстытуце, самы старэйшы — Аляксандр скончыў вышэйшае марское вучылішча, працуе інжынерам. Ці мог думаць раней Іван Сарока, што ўсе яго сыны атрымаюць адукацыю? А такіх сем'яў многа ў Рожанцы і навакольных вёсках.

Тут, дарэчы, варта звярнуцца

да лічбаў. У 1939 годзе на тэрыторыі сучаснага Рожанкаўскага сельсавета было дзве школы і ўсяго 5 настаўнікаў. Цяпер тут працуе 78 настаўнікаў. Звыш 300 выпускнікоў Рожанкаўскай школы скончылі вышэйшыя навучальныя ўстановы, 200 працягваюць вучобу ў інстытутах і тэхнікумах. Былыя вучні Рожанкаўскай школы Марыя Шкляр, Аляксандр Жвірбля, Ада Каленік пасля сканчэння інстытута сталі педагогамі і працуюць у сваёй роднай школе.

Толькі ў мінулым годзе жыхары Рожанкі набылі 15 матацыклаў і 200 радыёпрыёмнікаў.

Якой жа стане Рожанка праз пяць-шэсць год?

Паводле плана, вёска ператворыцца ў гарадскі пасёлак. Тут будуць пабудаваны клуб, лабараторны корпус вопытнай станцыі, школа, дзіцячыя яслі, бальніца, новыя магазіны, камбінат бытавога абслугоўвання, гасцініца, стадыён, трынаццаць 48-кватэрных дамоў і дванаццаць 6-кватэрных жылых дамоў, механічныя майстэрні для рамонту трактараў і іншыя аб'екты.

Ул. ФЯДОТАЎ.

ГЭТА БЫЛО НА МАГІЛЕЎШЧЫНЕ

ЗВЕРСТВЫ, ЗАБОЙСТВЫ, КАТАВАННІ—

ВОСЬ ВЫНІК «КАЛЯБАРАЦЫ» Р. АСТРОЎСКАГА З ГІТЛЕРАЎЦАМІ

ВЕРУ ў КАМУНІЗМ

Паважаныя супрацоўнікі рэдакцыі!

Ад усяго сэрца дзякую вам за клопаты. Яшчэ раз пераканаўся ў тым, што Радзіма не забывае аб тых, хто на чужыне, і жадае нам усяго найлепшага.

Хоць я ўжо доўгі час жыю па-за межамі сваёй Радзімы, але ніколі, ні на адну хвіліну не забываю пра свой народ. Радзіма ў кожнага чалавека толькі адна, і забыць яе нельга. Я не толькі збярог гарачыя пачуцці любові да роднага краю, але ў меру сваіх сіл і магчымасцей дапамагаю Радзіме. За дваццаць год жыцця на чужыне я не змяніў сваіх перакананняў наконт праваты ідэй нашай краіны аб канчатковай перамозе камунізма. Я веру ў гэта, і ніякія буржуазныя нацыяналісты і капіталістычныя прапаганда не пахіснуць мяне.

Я нарадзіўся на беларускай зямлі, на ёй вымавіў першае слова і зрабіў свае першыя крокі. На беларускай зямлі прайшлі гады юнацтва. На ўласным бязрадасным жыцці я пераканаўся, адкуль паходзіць ліха і хто нясе праўду.

Вырас я ў сям'і бедняка. Да канца сваіх дзён бацька мой пасвіў кароў, каб зарабіць кавалак хлеба. Хлапчуком дванаццаці год я батрачыў і перажыў шмат горкіх і бязрадасных дзён.

Калі пачалася вайна, на першай мабілізацыі мяне не прызначылі на службу ў Чырвоную Армію. А другая мабілізацыя не адбылася, бо раён быў акупіраваны фашыстамі.

Не прайшло і тыдня, як мяне і жонку арыштавалі немцы. Дом мой быў апячатаны, рэчы канфіскаваны. Праўда, праз два тыдні нас выпусцілі, але мы былі пад строгім наглядам жандармерый і кожны тыдзень павінны былі з'яўляцца туды на адзнаку.

З першых дзён акупацыі гітлераўцы паказалі свае звырныя зубы. Яны вешалі, расстрэльвалі за найменшую прычыну і без усялякіх прычын. Больш за тысячы мужчын, жанчын і дзяцей яны сакалі на бярэзінскі выган і расстрэлялі.

Дзесяткі людзей навесілі ў горадзе. Маю родную сястру фашысты расстрэлялі разам з б-тыднёвым дзіцем за тое, што яе дачка пайшла ў партызаны.

Адзін немец расказаў мне ўжо ў Германіі, што пры адступленні з Берэзіно гітлераўцы расстрэлялі ўсіх арыштаваных.

У маі 1943 года мяне і жонку немцы вывезлі на працу ў Германію. Нялёгка было нам у фашысцкім лозаве, але нашы сэрцы саграла любоў да Радзімы. Мы верылі ў перамогу Чырвонай Арміі і чакалі яе.

Я лічу, што дзе б ні жыў, ні працаваў савецкі чалавек, ён павінен уносіць свой уклад у справу міру.

А. Б.

ФРГ.

Аб дзейнасці стаўленіка гітлераўскай акупацыі Р. Астроўскага як «прэзідэнта» БЦР наша газета пісала ўжо неаднаразова. Аўтар гэтага артыкула, былы партызан, расказвае, што рабіў Астроўскі, будучы начальнікам Магілёўскай акругі ў гады гітлераўскай акупацыі.

У заходнегерманскім горадзе Кобленцы праходзіць суд над нацысцкімі злачынцамі, арганізатарамі масавых забойстваў савецкіх людзей ў Мінску і іншых гарадах і вёсках Беларусі ў гады нямецка-фашысцкай акупацыі. Паведамленні газет і радыё зноў напамінаюць аб жудасных злачынствах гітлераўскіх катаў і іх памагатых на беларускай зямлі.

Калі гаварыць пра памагатых, то многіх з іх спасцігнула справядлівая кара, але некаторыя, карыстаючыся незаслужанай «гасціннасцю» заходніх дзяржаў, да гэтага часу не прадсталі перад судом на родна.

Першым памагатым гітлераўскіх катаў у Беларусі, самым прывілеяваным лакеем акупантаў быў памешчык і царскі афіцэр Радаслаў Астроўскі.

Пасля грамадзянскай вайны Астроўскі разам са сваімі алекунамі ўцёк на Захад. У 1941 годзе ён зноў з'явіўся на нашай зямлі, на гэты раз у аблозе гітлераўцаў.

Мне, оўлому партызану, добра помніцца антынародная дзейнасць Астроўскага ў Беларусі, тым больш, што ў 1943 годзе Астроўскі быў начальнікам акругі ў Магілёве і ўсе карныя экспедыцыі немцаў супраць партызан і мірнага насельніцтва Магілёўшчыны былі ў нейкай меры звязаны з яго імем.

Фашысцкі лісток «Новый путь», які выходзіў у той час у Магілёве, ўсяляк услаўляў Астроўскага, падкрэсліваў яго «асветную» дзейнасць, яго «клопаты» аб беларускай культуры. Але сапраўдная дзейнасць гэтага прыслужніка фашыстаў была далёка ад культуры. Ён прыхаў сюды помсціць за выгнанне ў гады першай сусветнай вайны, за страчаны маёмат. Гэта адразу зразумелі і адчулі магіляўчане.

У дні «культурнай» дзейнасці Астроўскага ў прыгарадзе Магілёва Пашкове акупантамі была ўзведзена печ для спальвання патрыётаў, і ніхто іншы як Астроўскі цыннічна назваў гэту д'явольскую печ «салатонкай». Дзень і ноч дыміла труба печы, у якой былі спалены тысячы савецкіх людзей. Дарэчы, гэта адзінае «прадпрыемства», пабудаванае ў Магілёве за тры гады фашысцкай акупацыі, калі не лічыць шыбеніц.

Гітлераўцы пры актыўным садзейнічання памагатых Астроўскага — паліцэйскіх — сістэматычна рабілі ў горадзе і яго ваколіцах абловы на людзей. Пад марнай праверкі дакументаў хапалі ўсіх запар: здаровых адпраўлялі ў Германію на катаргу, а непакорлівых, хворых, старых — у «салатонку». Рабілася гэта так: затрыманых пры аблавах саджалі ў газэ-

нератарную машыну з герметычна закрытым кузавам, куды па спецыяльнаму проваду падаваўся адпрацаваны газ. Саджалі ў машыну жывых людзей, а на месца прывозілі труны.

Начальнік акругі Р. Астроўскі ўвёў парадак, каб бургамістры валасцей штодня дакладвалі яму аб вёсках, дзе з'явіліся партызаны або дзе насельніцтва спачувае партызанам. У такіх вёсках вызыджаў карны атрад, спальваў вёску, знішчаў жыхароў. А партызанам жа спачуваў, дапамагаў увесць беларускі народ.

Пры садзейнічання Астроўскага гітлераўцы спалілі ў Магілёўскім раёне дзесяткі мірных вёсак, спалілі жывымі больш тысячы чалавек, сотні расстрэлялі. Толькі ў вёсцы Гараны яны спалілі каля ста двароў, спалілі жывымі 250 чалавек — усіх, каго засталі дома. Такі ж лёс напатаў вёскі Пальковічы, Дабрасневічы, Ямініцу. Прысна і многія іншыя.

Цудам уцалелая сялянка з вёскі Баркі Кіраўскага раёна Наталля Фядосаўна Ждановіч расказала, што тварылі насланы Астроўскім гітлераўцы і іх памагатыя ў гэтым ціхім беларускім сяле:

— Я адна з нямогіх, што засталася ў жывых пасля налёту гэтых бандытаў на нашу вёску. Калі вёска была акружана, карнікі выгналі ўсіх жыхароў на вуліцу і пастроілі ў калоны. Потым пачалі па вусем чалавек заводзіць у дамы і расстрэльваць. Павялі у хату на расстрэл і нас. Як толькі мы пераступілі парог, два карнікі пачалі страляць з аўтаматаў. Адзін стары хацеў нешта сказаць ім, але не паспеў. Яму прыставілі ствол аўтамата да вуха і выстралілі. Параненая, я ляжала сярод трунаў і бачыла, як карнік сцягнуў з печы трохтыднёвае дзіця маёй сястры і ўдарыў яго аб падлогу. У ложку заплакала паўтарагадовая дзяўчынка. Карнік падыйшоў, падняў коўдру і выстраліў дзіцяці ў галоўку. Так яны забілі 1.800 чалавек. Расправіўшыся з людзьмі, пачалі рабаваць і падпальваць дамы.

У вёску Казулічы карнікі прыехалі ўдзень і аб'явілі, што зробіць пераніс насельніцтва і выдадуць усім пашпарты. Ва ўсёй гэтай вялікай вёсцы не было ні аднаго партызана, і людзі даверліва сабраліся. Усіх іх загналі ў будынак сярэдняй школы і падпалілі. Супраць кожнага акна стаялі карнікі з кулямётамі і забівалі ўсіх, хто спрабаваў выратавацца. На ўскраіне Казуліч, па тракту Кіраўск — Любонічы, ёсць вялікія могілкі — сотні крыжоў і помнікаў, пад якімі ніхто не пахаваны. Гэта ўмоўныя магілы больш 1.200 чалавек, спаленых карнікамі ў той страшны дзень.

У вёсках Усакіна, Вязьні і Сялец Клічаўскага раёна карнікі выгналі на вуліцу ўсіх — і старых і зусім малых і пачалі дзікую расправу. Людзей не проста забівалі. З уласцівым толькі ім садызмам,

фашысты забаўляліся смерцю людзей. Жанчын і дзяцей жывых кідалі ў калодзежы, аблівалі бензінам і запальвалі або закідвалі транатамі, цяжарным жанчынам штыхамі ўспорвалі жываты. Толькі ў гэтых трох вёсках фашысты забілі і замучылі больш за 500 чалавек.

Такі ж страшны лёс напатаў сотні населеных пунктаў Быхаўскага, Вялікакага, Клічаўскага, Кіраўскага, Круглянскага і іншых раёнаў Магілёўскай вобласці. Прыкладаў тысяч, але цяжка аб гэтым успамінаць, цяжка аб гэтым пісаць, цяжка, але трэба, пакуль Астроўскі і яго памагатыя, якія разам з гітлераўцамі прымалі ўдзел у злачынствах, ходзяць па зямлі.

Цяпер Астроўскі спрабуе даказаць, што ён ні ў чым не вінаваты. Але нельга паверыць, што начальнік акругі, а затым «прэзідэнт» быў бяскрыўдным цялем. Не для гэтага фашысты паставілі яго на такую пасаду.

Вядома, арганізатарамі масавых забойстваў былі гітлераўцы. Але ж імяна Астроўскі, будучы начальнікам акругі, абавязваў бургамістраў дакладваць яму аб партызанам, аб сёлах (не аб асобных людзях, а імяна аб сёлах), якія спачуваюць партызанам. Гэтыя дадзеныя начальнік акругі перадаваў сваім гаспадарам, і пасля кожнага такога сігнала тварылася расправа над насельніцтвам той ці іншай вёскі.

Урэшце, калі ўжо ідзе гутарка аб «культурнай» дзейнасці Астроўскага, то ён і тут пакажаў сябе цемрашалам. У час знаходжання яго на пасадзе начальніка акругі ў Магілёве быў разгромлены музей, знішчаны кніжныя фонды ўсіх бібліятэк, грамадскіх і асабістых. Спаль-

валі не толькі палітычную літаратуру, але і рускіх класікаў і творы Янкі Купалы, Якуба Коласа, Максіма Багдановіча, Дуніна-Марцінкевіча, Францішка Багушэвіча і многіх іншых беларускіх пісьменнікаў. Школы Магілёва былі заняты пад казармы войск і паліцыі, у іх сценах катавалі сумленных людзей.

Здрадніцкая служба Астроўскага нямецкаму фашызму была «дастойна» ацэнена фюрэрам. Два гітлераўскія ордэны атрымаў ён за сваю іудзіну службу. Нават «заслуг» Астроўскага ў перыяд яго знаходжання на пасадзе начальніка Магілёўскай акругі дастаткова для таго, каб судзіць яго як ваеннага злачынца.

Прынятая ў снежні 1948 года Генеральнай Асамблеяй Арганізацыі Аб'яднаных Нацый Усеагульная дэкларацыя правоў чалавека пацвердзіла права прытулку для асоб, якія праследуюцца па палітычных матывах. Гэта права, аднак, не распаўсюджваецца на ваенных злачынцаў, якім бяспрэчна з'яўляецца Радаслаў Астроўскі (Калюш, Корбут). І зусім незразумела, чаму англічане, нашы саюзнікі ў той вайне, церпяць у сябе фашысцкую заваль, таго, чые рукі запэцканы крывёю сотняў тысяч людзей, забітых і замучаных гітлераўскімі захопнікамі пры яго прамоў дапамозе.

А можа лонданцы не ведаюць, што кат Астроўскі жыве ў іх горадзе? На гэты выпадак прыводзім тут яго адрас:

Радаслаў Астроўскі 57 Cat-hnor Rd., London W 12.

Будзем спадзявацца, што сумленныя людзі Англіі прымусяць Астроўскага яшчэ раз перамяніць адрас, што яму не будзе месца ў краіне Шэкспіра і Байрана.

Іван КРЫСКАВЕЦ, былы партызан Магілёўскай вобласці.

ГАНЬБА ЗАБОЙЦАМ!

Паведамленні з Ірака вострым болям адгукаюцца ў нашых сэрцах. У засценках і на вуліцах старажытнага Багдада льецца кроў дэмакратаў.

Пасля нахліваў катаванняў у Багдадзе пакараны смерцю першы сакратар ЦК Ірацкай камуністычнай партыі Хусейн ар-Рады (Салым Адзіль), член ЦК партыі Мухамед Хусейн Абу аль-Іс і відны дзеяч Ірацкай камуністычнай партыі таварыш Хасан Увейні. Тэлеграф прынёс новае страшнае весту: 11 саваніка пакараны смерцю яшчэ 25 камуністаў. Генерал-губернатар Ірака аб'явіў аб новых арыштах.

Са старонкаў газет глядзяць на нас цудоўныя, поўныя спаконнай мужнасці вочы Салыма Адзіля. Сын працоўнага народа, настаўнік, ён з юнацтва аддаваў усе свае сілы барацьбе за народнае шчасце.

Рэвалюцыя 14 ліпеня 1958 года, якая звергла пражанны манархічны рэжым Нуры Саіда, перамагла толькі таму, што ў першых радах нацыянальнага фронту патрыятычных сіл былі бяспрашныя камуністы Ірака. Пасля гэтай рэвалюцыі агрэсіўны «Багдадскі пакт», арганізаваны імперыялістамі, застаўся без Багдада, і Іран упершыню стаў сапраўды незалежным.

Камуністы працягвалі барацьбу супраць знешняй і ўнутранай рэакцыі, супраць нацыянальнай рэакцыі ў найцяжэйшых умовах, якія сымалілі ў гады асабістай дыктатуры Касема. Сучасная варварская расправа з камуністамі — жудасная правакацыя супраць працоўных мас, супраць рабочага класа Ірака.

Нельга без гневу чытаць цыннічныя антыкамуністычныя наментарны заходняй буржуазнай прэсы да трагічных падзей, якія адбываюцца ў Іраку. Ад гэтых выказванняў пахне нафтай. Пяцьдзсят мільянаў тон ірацкай нафты ў год... Можна, расправа з патрыётамі Ірака, беспарадкі ў краіне дазваляць імперыялістам бескантрольна распрадавацца гэтым багаццямі?

Падзеі ў Ірану выклікалі гнеў і асуджэнне ўсіх сумленных людзей нашай планеты. Свет гнеўна пратэстуе супраць крывавага тэрору, супраць разгулу чорных сіл.

У глыбокім горы сціляем мы галовы перад памяццю таварышаў Хусейна ар-Рады, Мухамеда Хусейна Абу аль-Іс і Хасана Увейні. Іх мужнасць, іх вернасць народу заўсёды застаюцца ў нашых сэрцах. Іх імяны ніколі не засыпле пясок забыцця.

Магілёў. Мікрараён Мір. Яшчэ два гады назад тут была пустка.

Выдатна правёў сёлетні зімовы сезон мінскі спартсмен Леанід Елісееў. Адно за адной атрымліваў ён перамогі на снежных трасах. На Пятай зімовай спартакіядзе прафсаюзаў у Златаўце Елісееў заваяваў сярэбраны медаль. На здымку: майстар спорту Леанід Елісееў на дыстанцыі.

Фота Д. Церахава.

Спорт Спорт Спорт

Закончылася першая Усесаюзная зімовая спартакіяда таварыства «Дынама». На спаборніцтвах канькабежцаў у Свярдлоўску вышэйшае дасягненне СССР для раўнінных каткоў устанавіў беларускі скараход Эдуард Матусевіч. Ён набраў у суме многабор'я 185,463 ачка. Вынікі Матусевіча на асобных дыстанцыях: 500 м. — 42,5 сек.; 5.000 м. — 7,57,7 сек.; 1.500 м. — 2,14,2 сек.; 10.000 м. — 16,49,2 сек.

майстар спорту Леў Варановіч. У Мінску праходзіў матч зборных каманд Беларусі і Азербайджана па вольнай барацьбе. Вынік сустрэчы — 6,5:1,5 у карысць зборнай каманды БССР. Сустрэча зборнай Азербайджана і другой зборнай Беларусі таксама закончылася перамогай беларускіх барацоў.

на» заваявалі пучэўну ў клас «А».

Закончылася першыя светы па хакею з шайбай. 17 сакавіка ў Стаггольме адбылася апошняя сустрэча паміж камандамі СССР і Канады. Трыбуны крытага катка «Югансгоф», якія ўмяшчаюць 17 тысяч гледачоў, былі перапоўнены. Прайшоўшы ў выключна хуткім тэмпе, матч закончыўся перамогай нашых хакеістаў з лікам 4:2. Зборная СССР у другі раз заваявала ганаровы тытул чэмпіёнаў свету, а таксама чэмпіёнаў Еўропы.

Паспяхова выступілі нашы лыжнікі Людміла Пранішнікава (Мінск) і Генадзі Кубіч (Магілёў). Яны выканалі нарматывы майстра спорту.

Закончыўся першы этап спаборніцтваў чэмпіянату СССР па гандболу. У гэтых спаборніцтвах вялікага поспеху дасягнула жаночая каманда мінскага «Буравесніка». Выступаючы ў Каўнасе разам з камандай Літвы, Ленінграда і Кіргізіі, беларускія гандбалісткі сумелі перамагчы сваіх даўнейшых саперніц — лясенградскіх спартсменак, а ў апошні дзень турніра нанеслі паражэнне гандбалісткам Кіргізіі. Такім чынам, спартсменкі мінскага «Буравесніка» заваявалі перамогу ў першым этапе чэмпіянату СССР па гандболу.

Пад Ленінградам праведзены традыцыйны зімовы крос, у якім удзельнічалі гоншчыкі дзевяці гарадоў краіны. Пераможца спаборніцтваў у класе машын да 175 куб. см. стаў мінскі

ВЫДАТНЫ ПЕДАГОГ

Да 75-годдзя з дня нараджэння А. С. МАКАРАНКІ

У шасці кіламетрах ад Палтавы, у сасновым лесе, стаяла пяць цагляных домікаў калоніі імя М. Горкага для малалетніх правапарушальнікаў. Яна ўзнікла ў тыя цяжкія гады, калі ў малядой Савецкай краіне, якая толькі што перажыла вайну і інтэрвенцыю, мільёны дзяцей, што засталіся без бацькоў і даху над галавой, бадзяліся, галадалі, калі партыя і ўрад кінулі кліч: «Усё на дапамогу дзецям!».

Хто мог прадбачыць тады, што імя Макаранкі, арганізатара калоніі, заслужыць неўміручую славу? Але вопыт перавыхавання малалетніх правапарушальнікаў не вычэрпвае ўсяго багацця педагагічнай спадчыны Макаранкі. Выдатны даследчык, эрудыраваны вучоны, Антон Сямёнавіч стварыў педагагіку, якая захапляе літаральна ўсіх, хто сутыкаецца з праблемамі выхавання моладзі. Яго педагагіка адпавядае запатрабаванням дня і разам з тым асвятляе яе далейшыя шляхі.

Макаранку справядліва называюць тварцом працоўнай педагагікі. І сапраўды, ён ажыццявіў на практыцы лясенскую ідэю спалучэння карыснай працы з адукацыяй.

Савецкі чалавек, гаварыў А. С. Макаранка, выхоўваецца ў калектыве, яго характар не можа фармавацца пад уплывам адной асобы, якімі б якасцямі яна ні валодала. «Калектыву — гэта не звычайны стандартны камплект... Гэта цэлае мора граняў і пераліваў асобы», — чытаем мы ў адным з рукапісных варыянтаў «Педагагічнай паэмы». Такім бачыў чалавека Макаранка-педагог, такім паказаў яго ў сваіх кнігах Макаранка-пісьменнік. Сурова і прыгожа, патрабавальна і давер'е — вось метады выхавання Макаранкі.

У наш час метадыка А. С. Макаранкі творча ўжываецца ў школах і школах-інтэрнатах, па яго выдатных кнігах вучацца ўсе педагогі.

Малюнак з амерыканскага часопіса «Нью-Йорк магэзін».

ДАКАЦІЛІСЯ!

«Залатой моладзі» ў шведскай сталіцы твіст ужо надакучыў. На змену яму прышло новае крыўляне — лімба. Уявіце сабе чалавека, які на сагнутых нагах перагнуўся настолькі, што ледзь не дастае патыліцай падлогу. У такім становішчы танцор павінен як мага мацней выкручвацца, крыўляцца, вісчаць. Вось гэта і ёсць лімба!

Праўда, калі крышку перастарацца, то ёсць поўная гарантыя, што пазваночнік зломіцца. У танцавальных барах Стаггольма ажыятаж вакол спаборніцтваў па лімба. Першага рэкардсмена ўжо завезлі ў бальніцу.

ГЁТЭ — «КАМПАЗІТАР»

Маладым немцам, якіх прызвалі ў бундэсвер у Гемеры (ФРГ), было прапанавана адказаць на 42 пытанні. У адным з іх пыталася, хто такі Гётэ? 17 працэнтаў апрошаных заявілі, што Гётэ быў кампазітарам...

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС:

Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку. Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».

ЯША НЯЗНАЕЎ ШУКАЕ БАЦЬКОЎ

Ён смяўся, ажыўлена расказаў нам розныя прыгоды са свайго жыцця на цаліне.
— Яша, а чаму ў цябе такое прозвішча — Нязнаеў? — запыталіся мы.
— Ён змойк. З таару сыйшла ўсешка.
— Гэта доўгая гісторыя... Ды ўжо добра, раскажу.

дзіцячы дом Брэсцкай вобласці. Тут яму і прысвоілі прозвішча Нязнаеў і імя па-бацьку Іванавіч, а імя — Яша ён памятаў.
У 1951 годзе ён быў пераведзены ў школьны дзіцячы дом у сяло той жа вобласці, а праз чатыры гады — у Мікашэвіцкі дзіцячы дом. Пасля сканчэння сямігадкі ў 1959 г. Яша паступіў у Малаарыцкае вучылішча механізацыі. Тут ён атрымаў спецыяльнасць трактарыста і па камсамольскай пучэўцы паехаў на цаліну, дзе ўдзельнічаў ва ўборцы цалінага ўраджаю.
У 1961 годзе Нязнаева прызвалі

ў рады Савецкай Арміі. Цяпер ён служыць у адной з часцей Беларускай ваеннай акругі.
Яша заўсёды марыў знайсці каго-небудзь з бацькоў або сваякоў, ды ўсё не ведаў, як прыступіць да пошукаў. Асабліва яму хацелася б знайсці маці.
Асабліва прыкмет у яго няма — вось хіба толькі адсутнасць з маленства ногі на лівым левым руці ды россып радзімак на грудзях і спіне. Ён стройны, сярэдняга росту, хударлявы, блакітнавокі, з кароткастрыжанымі каштанавымі валасамі.

А. НИКАЛАЕВ.

СКАНДАЛЬНАЯ ХРОНІКА

Вечныя спадарожнікі крызісу — голад, галеча, беспрацоўе — на шляху ў краіну «эканамічнага цуда». Так гамбургская газета «Ды андэрэ цайтунг» малюе будучае Заходняй Германіі.

ЗЯМНЫ СЫН ХРЫСТА

Дзеці знешне часта не падобны на бацькоў. Напрыклад, Ісус Хрыстос і Франц Іозеф Штраус. Бог, мяркуючы на свяшчэнных пісаннях, рыжаваты і худы, а адстаўны міністр абароны ФРГ чарнявы і поўны. Затое ўнутранае падабенства ўсвешчына і яго зямнога сына несумненнае, ва ўсякім разе, калі верыць нядаўняму выступленню пана Хехерля, міністра ўнутраных спраў Заходняй Германіі. Самы фанатычны прапаведнік не рэкламуе бога з такім стараннем, як гэта зрабіў міністр сучасны ў адносінах да міністра былога. «Гэты чалавек, — усклікуў Хехерль, — унёс вялікі ўклад. Яго справы ўводзіць у гісторыю. Няма ніякіх сумненняў, што ён зноў знойдзе шлях наверх, бо туды павінен прывесці яго прыродны талент».

Адным словам, дастойная асоба. І можна толькі пашкадаваць, што доўгія гады Штраус не мог раскрыць пасланных яму (вядома, з нябесаў) здольнасцей.

У 1920 годзе юны Франц Іозеф жыў у Мюнхене на Шэлінгштрасэ, 42, а насупраць, у доме 50, уладкаваўся Адольф Гітлер. Будучы фіюрэр абмазгоўваў шляхі, якія вядуць да сусветнага панавання, а Францхен расклейваў фашысцкія лістоўкі. Стаўшы студэнтам, ён уступіў у «Нацыянальна-сацыялістычны аўтакорпус» — ваенна-спартыўную арганізацыю гітлераўскай партыі. У 1939 годзе Штраус пад фашысцкімі штандарамі таптаў зямлю Францыі, а праз чатыры гады вярнуўся з берагоў Волгі ў Баварыю з абмарожанымі нагамі.

Калі ў Баварыю ўступілі саюзныя войскі, бравы ваяка бадаёра ўзняў рукі ўгору, вядома ж, не з боязі, а вырашыўшы, што настала пара заклікаць на дапамогу свайго нябеснага айца.

Жэст быў адобраны амерыканцамі і Штраус вырашыў узмацніць свае сувязі з Хрыстом: ён заклі-

каў усіх баварскіх прыхільнікаў усявешчынага аб'яднання ў палітычную арганізацыю — Хрысціянска-сацыяльны саюз (ХСС).
Перад выбарамі 1949 года Штраус сутаргава гартаў біблію, разлічваючы выявіць думкі, якія маглі б спадабацца выбаршчыкам. Словы «не забі» натхнілі яго, і, выступаючы перад набожнымі выбаршчыкамі і спасылаючыся на бога, Франц Іозеф абвясціў: «Няхай адсохнуць рукі ў таго, хто яшчэ раз захоча ўзяцца за вінтоўку!» Так Штраус становіцца дэпутатам бундэстага. Спрытнасць і ўмелае тлумачэнне бібліі спадабаліся тым, хто вызначае палітыку ў Боне. Хутка Штрауса прызначылі міністрам па сацыяльных пытаннях, а затым уручылі міністэрства абароны.

Скеміўшы, якія ветры ўзнеслі яго на палітычныя нябёсы, міністр выбухнуў патокам прамоў: «Мы павінны быць максімальна моцнымі. Мне яшчэ не даводзілася бачыць, каб права ажыццяўлялася без ужывання сілы». «Мы жыём у век тэхнікі, і аб'яднаных сіл нашага грамадства хопіць, каб сцёрці з карты свету Савецкі Саюз». Вось як загаварыў гэты дабрачынны хрысціянін.

Пан Хехерль выказаў спадзяванне, што Штраус зноў акажацца наверху. Ці ажыццявіцца гэта, пакажа час. Цяпер можна з упэўненасцю сказаць, чаму яго чаканюць наверху: ужо вельмі ён падыходзячая фігура для сучаснага рэжыму Заходняй Германіі. Не, не «прыродны талент» рухае такіх людзей ФРГ па службовай лесвіцы, а «браты ў Хрысце», гэта значыць кіруючая кааліцыя ХДС — ХСС, якая выказвае не боскія, а зямныя інтарэсы мананалістычных колаў.

Р. КАЛЧАНАУ.

ВЫПАДАК У КНЯСТВЕ МАНАКА

— Прабачце, панове, я больш не гуляю.